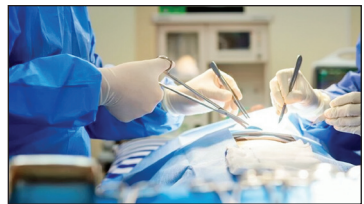

مجازات جراحی غیر تخصصی

بر اساس ماده ۲۹ آیین نامه رسیدگی به تخلفات پزشکی، جراح یا پزشک عمومی که اقدام به جراحی زیبایی کند، ۶ ماه تا یک سال از فعالیت پزشکی محروم و در صورت تکرار پروانه پزشکی وی لغو می‌شود. در صورتی که اقدامات چنین پزشکی منجر به از بین رفتن جان یا نقض عضو شود یکی از مجازات‌ها پرداخت دیه به شاکی است.

افشای اسرار بیمار، ممنوع

طبق ماده ۶۴۸ قانون مجازات اسلامی کسانی که به مناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار محسوب می‌شوند، هر گاه در غیر از موارد قانونی، اسرار مردم را افشا کنند به مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهند شد. بنابراین چنانچه شخصی به پزشکی مراجعه و پزشک اسرار مربوط به پرونده پزشکی او را منتشر کند تحت تعقیب قرار می‌گیرد.

تبلیغات گمراه کننده برای جذب بیمار

تبلیغات گمراه کننده و دادن وعده‌های واهی و اغراق آمیز مثل بلند کردن قد افراد بالغ، ارائه نمونه‌های درمان شده قبلی و... که اساساً غیر واقعی و واهی باشند خلاف شئون پزشکی و ممنوع است و مجازات‌هایی از توبیخ کتبی، تا محرومیت‌های دوره‌ای از اشتغال به حرفه‌های پزشکی برای فرد متخلف در نظر گرفته می‌شود.

رفتار خلاف شئون پزشکی

اعتیاد به الکل یا مواد مخدر، فساد اخلاقی، کلاهبرداری، عضویت در شرکت‌های هرمی، تبانی با برخی مؤسسات مانند سرویس‌های آمبولانس خصوصی یا دولتی حمل بیمار و... که خلاف شئونات حرفه‌ای و پزشکی است برای پزشکان ممنوع است و رفتار خلاف شئون پزشکی محسوب می‌شود.

درد ادسرای جرائم پزشکی به چه جرائمی رسیدگی می‌شود

رسیدگی به جرائم به دادرهای مختلف به شیوه‌ای تخصصی دنبال می‌شود. مثلاً جرائمی که در حوزه جرائم پزشکی و بهداشتی اتفاق بیفتند باید در دادسرای ناحیه ۶۲ تهران که به همین نام است رسیدگی شود. این دادسرا در محله دستان تهران و در خیابان محمودی واقع شده است. جرائمی که در دادسرای جرائم پزشکی به آنها رسیدگی می‌شود گستره زیادی را در بر می‌گیرد اما مهم‌ترین جرائمی که طبق ابلاغ دادستان تهران در شرح وظایف برای این دادسرا قرار گرفته عبارت است از:

- جرائم حوزه استاندارد و جرائم موضوع قانون مواد خوردنی و آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی
- جرائم ناشی از حرفه صاحبان مشاغل پزشکی از جمله قصور و تقصیر منجر به فوت بیماران یا ابراد صدمه بدنی
- قاچاق دارو، اقدام و تجهیزات پزشکی آرایشی و داروهای مربوط به پرورش اندام
- جرائم مربوط به قانون کار در خصوص مسائل راجع به بهداشت و ایمنی محیط کار
- جرائم اعلامی از سوی دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه درمان، بهداشت، غذا و دارو
- تهدید علیه بهداشت و سلامت عمومی از جمله در حوزه محیط زیست
- سقط جنین ناشی از اقدامات درمانی و پزشکی یا توسط مادر
- جرائم مرتبط با ثبت اختراعات مالکیت صنعتی و علائم تجاری
- جرائم مرتبط با بهداشت دام و طیور
- جرائم مرتبط با ایمنی غذایی
- خرید و فروش نوزادان

معاون دادستان تهران از مهم‌ترین جرائم پزشکی که در پایتخت اتفاق می‌افتد می‌گوید

دنیای شگفت‌انگیز پزشکان قلبی

«زن میانسال در جراحی لاغری جان‌ش را از دست داد. دختر جوان هنگام انجام جراحی زیبایی بینی به کما رفت. مردی که می‌خواست بوتاکس انجام دهد یک طرف صورتش فلج شد و...» این نمونه‌هایی از حوادث تلخی است که این روزها در حوزه پزشکی و بهداشتی اتفاق می‌افتد و روزبه‌روز هم در حال افزایش است. اما در این مواقع فرد حادثه دیده یا خانواده‌اش چطور می‌توانند از عامل حادثه شکایت کنند؟ دستگاه قضایی با خاطیان چه برخوردی انجام می‌دهد؟ قاضی سعید احمدی بیگی، معاون دادستان تهران و سرپرست دادسرای ویژه رسیدگی به جرائم پزشکی و بهداشتی در گفت‌وگویی اختصاصی با هوشپری سرخ به چگونگی رسیدگی به پرونده‌های جرائم پزشکی در این دادسرا پرداخت.

گاهی پزشک است و فراتر از آنچه هست و تخصص دارد عمل می‌کند. مثلاً فرد پزشک عمومی است اما کار زیبایی و پوست انجام می‌دهد که این کار هم مداخله محسوب می‌شود چون در کاری که تخصص نداشته وارد شده و این جرم مجازات سنگینی دارد.

فروش داروهای تقلبی این روزها رواج پیدا کرده است. به پنهان چاقی، لاغری، ترک اعتیاد و... تبلیغات گسترده‌ای در شبکه‌های ماهواره‌ای انجام می‌شود و تهیه این داروها معمولاً عواقب ناخوشایندی دارد. اگر شهروندان در چنین دامی گرفتار شدند چطور می‌توانند شکایت کنند؟ شهروندان درباره مسائل بهداشتی و درمانی نباید زیاد به فضای مجازی اعتماد کنند. عمده تبلیغات

باشند و اگر بدون مجوز این کار را انجام دهند مرتکب جرم مداخله در امر پزشکی شده‌اند. حتی عطاری‌ها هم حق ندارند ماد‌های را که خاصیت درمانی دارد بفروشند. اگر اتفاقی افتاد جرم مداخله در امر پزشکی رخ داده است. جرمی که در نهایت در دادگاه انقلاب اسلامی به آن رسیدگی می‌شود.

یکی از شایع‌ترین جرائمی که در دادسرای جرائم پزشکی رسیدگی می‌شود، مربوط به

مورد استناد در کمیسیون پزشکی و دادگاه باشد.

بعضی از پزشک - بلاگرا که در شبکه‌های اجتماعی فعالیت می‌کنند گاهی ممکن است تصاویر یا اسباب بزند، مثلاً رنگ موی تقلبی یا تاریخ منتشر کنند. آیا چنین کاری جرم است و چطور می‌شود پیگیری کرد؟ براساس ماده ۶۴۸ قانون مجازات اسلامی هر گونه افشای اطلاعات توسط اطباء، جراحان، ماماها، فروشنده‌گان دارو و کلیه کسانی که به واسطه شغل یا حرفه خود محرم اسرار می‌شوند جرم‌انگاری شده است و مشمول مجازات می‌شود. از این گذشته این موضوع مشمول قانون جرائم رایانه‌ای هم می‌شود. اگر صرفاً انتشار عکس باشد جرائم رایانه‌ای است اما اگر اتفاقی هم افتاده باشد همزمان به همه موارد رسیدگی می‌شود.

قصور پزشکی یکی دیگر از مهم‌ترین جرائم

بسیاری از افرادی که در پرونده‌های جرائم پزشکی شکایت می‌کنند مثلاً فلان پزشک به خاطر قصوری که انجام داده عضویت در این سازمان پزشکی را از بین برده اما در مقابل فقط به پرداخت مبلغ ناچیزی دیه و چندماه محرومیت از طبابت محکوم شده و این عادلانه نیست. شما در این باره چه نظری دارید؟

در این پرونده‌ها بحث قضایی و دریافت دیه در حیطه دادسرا و دادگاه است اما تخلفات به نظام پزشکی ارجاع می‌شود. در آنجا هیأت بدوی، تجدیدنظر و عالی وجود دارد که برای پزشکان متخلف مجازات‌هایی در نظر گرفته می‌شود. ما فقط به جرم رسیدگی می‌کنیم اما گاهی از باب مجازات تبعی دادگاه می‌تواند پزشک متخلف را محروم کند یا الزام کند که کاری را انجام ندهد یا... مثلاً موردی داشتیم که تعدادی پزشک که قصور کرده بودند در طبابت در فلان منطقه محروم ملزم شدند، مشروط بر اینکه قصور این پزشک به شکلی نباشد که نتواند طبابت کند.

مراکز ترک اعتیاد معمولاً شاکیان زیادی دارند. مهم‌ترین شکایت‌هایی که از این مراکز به دادسرا می‌رسد چیست؟ ترک اعتیاد در حیطه دادسرای رسیدگی به جرائم پزشکی قرار ندارد مگر اتفاقی بیفتد در غیر این صورت این مسائل به دادسرای ناحیه ۲۴ انقلاب که به جرائم مواد مخدر رسیدگی می‌کند مربوط می‌شود. اما اگر اتفاقی بیفتد مانند زمانی که شربت متادون به فردی زیاد بدهند و... حوادث آن در حیطه قصور قرار می‌گیرد و به دادسرای جرائم پزشکی مربوط می‌شود.

یکی دیگر از مسائل مبتلا به در این حوزه موضوع آرایشگاه‌ها است. اگر آرایشگر به موهای فردی آسیب بزند، مثلاً رنگ موی تقلبی یا تاریخ گذشته استفاده کند آیا می‌شود از این فرد شکایت کرد؟ این موارد مثل رنگ کردن یا کارهایی که روی ناخن افراد انجام می‌شود، موارد پوستی یا انجام بوتاکس در آرایشگاه‌ها و هر اقدامی که در حوزه کاری یک آرایشگر نیست و نباید انجام بدهد اما انجام داده و منجر به آسیب شده، از جمله موارد مداخله در امور پزشکی محسوب می‌شود. اگر اقدامی که انجام شده آسیب‌زا باشد از مصادیق رایانه‌ای است اما اگر اتفاقی هم افتاده باشد همزمان به همه موارد رسیدگی می‌شود.

نگهداری حیوانات خانگی شکایتی پرتکرار

این روزها نگهداری از حیوانات خانگی مثل سگ و گربه افزایش پیدا کرده است. اگر این حیوانات برای همسایه‌ها مشکلات بهداشتی ایجاد کنند چطور می‌شود موضوع پیگیری کرد؟ اگر درباره نگهداری سگ هم شکایتی شود ما از وزارت بهداشت استعلام می‌گیریم که آیا نگهداری سگ باعث تهدید سلامت عمومی است یا خیر. مثلاً یکی از ساکنان یک ساختمان در خانه‌اش سگ نگهداری می‌کند و بقیه ساکنان شکایت می‌کنند. عنوان مجرمانه تهدید سلامت عمومی است. استعلام گرفته می‌شود که حضور این سگ تهدیدکننده است یا خیر. ممکن است اعلام کنند که طرف سگ را به نحوی نگهداری می‌کند که مشکل‌زا نیست اما گاهی گزارش می‌شود که سگ را رها کرده‌اند، فضولات او در ساختمان مشکل بهداشتی ایجاد کرده و... در این صورت این کار جرم است و در دادسرای جرائم پزشکی به آن رسیدگی می‌شود.

مراحل رسیدگی به پرونده‌های قصور پزشکی

قصور پزشکی اگر منجر به فوت شود در قانون برایش مجازات از لحاظ جنبه عمومی در نظر گرفته شده است، اما اگر منجر به صدمه شود جنبه عمومی ندارد. در هر مورد فردی که شکایتی است می‌تواند دیه دریافت کند. برای شکایت باید به دفتر خدمات قضایی مراجعه کنند و پرونده به شکل سیستمی برای دادسرا فرستاده می‌شود. در این پرونده‌ها معمولاً شاکی از همه افراد ذیل شامل پزشک، پرستار، مدیر بیمارستان و... شکایت می‌کند. درباره صدمات ابتدا پرونده به شورای حل اختلاف فرستاده می‌شود تا اگر امکان داشته باشد طرفین صلح و سازش کنند اما اگر صلح اتفاق نیفتاده باشد به دادسرا فرستاده می‌شود. درباره فوت چون جنبه عمومی دارد از همان ابتدا در شعبه دادسرا رسیدگی می‌شود. نخستین اقدام ارجاع پرونده به کمیسیون ۳ نفره است چون باید در اینجا تقصیر پزشک تعیین شود. یک عضو این کمیسیون متخصص پزشکی قانونی است تا صدمه را تعیین کند و ۲ نفر دیگر هم باید میزان تقصیر را تعیین کنند. بنابراین این کمیسیون تقصیر و میزان صدمه را اعلام می‌کند. فردی را که به عنوان مقصر تعیین شد به دادسرا ارجاع می‌کند. با تعیین تقصیر می‌شود شروع می‌شود. البته طرفین می‌توانند به نظر به کمیسیون اعتراض کنند. با اعتراض طرفین، پرونده به کمیسیون ۵ نفره فرستاده می‌شود. اگر اعتراض شود و تشخیص داده شود که کارشناسی درست انجام نشده پرونده به کمیسیون‌های بالاتر که ۷ و ۹ نفره هستند هم ممکن است ارجاع شود. بعد از آن آخرین دفاع از جرم جلب گرفته می‌شود و پرونده با قرار جلب به دادرسی به دادگاه فرستاده می‌شود. در بسیاری از مواقع صدمات را فردی وارد کرده که پزشک نیست و مداخله در امر پزشکی کرده است مثل پزشکان قلبی. مثلاً فردی دندانپزشک نیست اما دندانپزشکی انجام داده که این متأسفانه خیلی شایع شده. این افراد حتی جراحی و ایمپلنت هم انجام می‌دهند. یا اینکه افرادی بدون تخصص جراحی زیبایی انجام می‌دهند. مداخله در امر پزشکی را دادگاه انقلاب رسیدگی می‌کند.